

Llegenda del Morrut i el Pau Manyer - Llegenda del Bandoler

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Cova del Morrut
Emplaçament Sota Can Dispanya, al costat del camí de Sant Ponç de Corbera al coll de l'Ordal.

Coordenades:

Latitud: 41.40101
Longitud: 1.90798
UTM Est (X): 408718
UTM Nord (Y): 4583850

Classificació

Número de fitxa 08068 - 335
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[Cova del Morrut](#)
[Dita del Morrut](#)
Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum
Data de registre de la fitxa: dg., 12/05/2024 - 23:19

Descripció

La llegenda està relacionada amb la cova del Morrut, i diu així:

"Conten els vells papers del Penedès, que a mitjan segle XIX, durant les guerres carlines, aquest territori va estar plagat de proscrius i bandolers, els quals amb l'excusa de la inseguretat causada per les constants anades i vingudes de carlins i liberals, tenien atemorida la població.

Un dia com un altre d'un d'aquells anys, a la serra de la Senabre, muntanya endins de Santa Margarida, van trobar-se les partides del Morrut i el Pau Manyer.

El xeflis va ser gran, i aprofitant per aixopugar-se als enrunats murs de l'ermita de sant Llorenç, van passar a contar-se les seves malifetes.

Començà el vell Manyer, el qual entre burles i l'espessor del vi, contà com el seu millor negoci era el rapte de persones prominents de la comarca, de poblat o de pagès, tant n'hi feia, sempre que tinguessin un bon bossot per redimir-se.

"El que més m'agrada enxampar, però, són els negres, els lliberalots, als quals em dedico preferentment en honor de l'eximí pretendent, nostramo el rei Carles. Mai, però, no faig fàstics si cau alguna peça realista, tant me fa que sigui del braç civil com de l'eclesiàstic, la qüestió és que tingui parents per pagar la feinada del rapte. Aquells a qui segresto tanco als fons d'un avenc amagat entre aquestes garrotxes, que només jo conec i no penso pas descobrir-ho. Soterrats a les tenebres de l'avenc es tornen dòcils sense donar-los altre turment que mantenir-los a pa aigua... bé de tant en tant també s'escapa algun carxot, però no gaire cosa més. I allí s'estan fins que les famílies es decideixen a desembossar el segrest, o deixar mori el seu parent, perquè mai per mai, n'he alliberat cap abans no hagin satisfet la redempció; és una qüestió de principis!".

Els saltamarges de l'altra partida de bandolers, els del Morrut, prou insistiren que els revelés el parador de l'avenc.

"Au vinga –porfidiejaven, entre facècies i rialles-, digues-nos el lloc de l'avenc, a veure si un dia passem a visitar-los, home!".

"Prou que ho sé passaríeu a visitar-los si poguéssiu, però amb el fusell encebata, a robar-me la mercaderia. Però us feu fotre. Us diré, però, que he batejat la presó amb un nom ben adient, el de l'insigne i estimadíssim Carles V".

I així transcorregué aquella nit, entre espesses bromades d'embriacs i acudits de gust macabre.

En fer-se clar, quan Manyer es despertà del pesat son de la borratxera, va veure's voltat dels homes de l'altra partida; durant la nit els de la seva l'havien traït i s'havien passat a la colla del Morrut.

Amb el fusell apuntant-li la closca li oferirien dues alternatives, o els revelava on tancava els segrestats, o el lliuraven al destacament de la milícia a Vilafranca, que el reclamaven per dues-centes lliures.

Però el vell Manyer, més valent que assenyat, no consentí en revelar el secret, i això va ser la seva fi: ser lliurat pels seus suposats correligionaris, als liberals. Les autoritats no van tardar ni un dia a penjar-lo d'una alzina que avui encara s'alça ben dreta vora el Mas Tarragó, prop de la Bisbal.

Aquest Morrut, que a traïdoria lliurà el vell Manyer als liberals, era un altre desprietat trabucaire que assaltava tot aquell qui s'atrevia a passar pel Coll de la Creu d'Ordal, pas situat dalt les serres de Gelida que comunica el Llobregat i el Penedès.

Un dia, provinent de Molins de Rei, pujava cap a aquest coll un famós coronel amb la seva guàrdia amb la missió d'ocupar la plaça de Vilafranca. En això que a les envistes del pas, el Morrut els surt al mig del camí i amb veu estentòria els dona l'alto.

Els soldats, amb el coronel al capdavant, i sense mirar qui ho ha parit, responen amb foc granejat; tot de sobte voletegen tants projectils com abelles en un eixam... el Morrut, fuig per cames, precipitant-se darrere un marge. Al poc cessa l'abeller i es fa silenci a ambdós cantons,

El bandoler, més puta que bonic, se'n pensa una: treu bandera blanca i demana enraonar; el coronel li concedeix. Aleshores es posa dret i amb un índex assenyala unes argelagues fent adonar al militat la quantitat de roges barretines que apareixen per darrere les mates.

Els soldats s'acovardeixen i el coronel, veient-se sol, es dona.

El Morrut mana que llencin a terra tot el que duen de valor, ultra les armes. La tropa obeeix.

Un cop els homes del Morrut han recollit el botí, el coronel abans de seguir cap a Vilafranca, sospita i exigeix que es mostrin els homes de darrere les argelagues, i la sospita del coronel es mostra ben fundada, però ja és massa tard: darrere les argelagues, o més ben dit damunt d'elles, només hi ha roges barretines punxades a les mates, i cap home".

(Moya, 2017: 127-129).

Història

Al costat del camí de Sant Ponç de Corbera al coll de l'Ordal hi ha una cova de pedra calcària que porta el nom de "Cova del Morrut".

La tradició indica que aquesta cavitat fou emprada com a refugi de bandolers, ja que es troba en el pas de pujada al coll de l'Ordal.

Bibliografia

MOYA, Bienve (2017) *Olèrdulae*. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa.

Enllaços d'interès:

[Immaterial Penedès: codi IP-3-0003](#)

